

Cyngor Cymuned Aberffraw

Datganiad o Fwriad - Neuadd Bentref Aberffraw

Ar 1 Mawrth 2021 gwnaeth Cyngor Cymuned Aberffraw (ACC) y penderfyniad anodd i gymryd rheolaeth dros reoli Neuadd Bentref Aberffraw.

Gwnaed y penderfyniad hwn ar ôl derbyn cyngor cyfreithiol gan One Voice Wales (Asiant Cyngori Cymru ar yr holl faterion cyfreithiol sy'n ymwneud â Chynghorau Cymunedol), Cyfreithwyr Elusennau Arbenigol, Cyfreithiwr ACC a thrafodaethau gyda'r Comisiwn Elusennau. Gweithredodd yr ACC ar y cyngor a roddwyd gan yr uchod ar y pwyntiau a ganlyn:

1. 9fed Chwefror 2021 - E-bost Awtomataidd wedi'i dderbyn gan y Comisiwn Elusennau

- Hysbysodd yr e-bost awtomataidd y Cyswllt ACC fod newid wedi'i wneud i'r rhestriad ar gyfer Ymddiriedolwr Neuadd Bentref Aberffraw. Roedd enw'r Ymddiriedolwr wedi'i newid o Gyngor Cymuned Aberffraw i Mr M Mahon ac ail restr ar gyfer Pwyllgor Rheoli Neuadd y Pentref (VHMC).
  - i. Newidiwyd y rhestru hwn heb gytundeb yr ACC. Yr hysbysiad cyntaf o'r newid hwn oedd trwy dderbyn yr hysbysiad e-bost awtomataidd gan y Comisiwn Elusennau.
- Ar 10fed Chwefror, derbyniodd Cyswllt ACC e-bost gan Mr Mahon, yn cadarnhau ei fod wedi gwneud newidiadau i restr y Comisiwn Elusennau "Dim ond i adael i chi wybod y gallwch dderbyn e-bost awtomataidd gan y Comisiwn Elusennau ynghylch Neuadd Bentref Aberffraw yn y 24 nesaf. oriau ..... "
  - i. Esboniodd Mr Mahon ei fod wedi gwneud y newidiadau i hwyluso uwchlwytho cyfrifon ac ati.
  - ii. Hysbysodd y Comisiwn Elusennau Gyswllt ACC fod y newidiadau a wnaed wedi bod ar restr yr Ymddiriedolwyr ac nad oedd y Prif Gwnstabl Cynorthwyol bellach yn Ymddiriedolwyr!

2. 22ain Ionawr 2021 - Cais am Bolisi Yswiriant

- Derbyniodd e-bost gan aelod o'r VHMC gan Glerc ACC yn gofyn am gopi o'r Polisi Yswiriant i'w ddefnyddio gan y VHMC. Gan na all y Clerc wneud y penderfyniad hwn, esboniodd y Clerc y byddai'r cais yn cael ei roi ar yr Agenda ar gyfer Cyfarfod mis Chwefror i ganiatáu i'r ACC ymateb.
- **22ain Chwefror**, e-bostiodd y Clerc gynrychiolydd y VHMC i egluro bod y penderfyniad yn unfrydol i beidio â chaniatáu i'r VHMC gael copi gan fod y Neuadd wedi'i gorchuddio â grŵp o eitemau eraill a yswiriwyd gan yr ACC.
- **23ain Chwefror 2021**, derbyniodd Clerc ACC alwad ffôn gan y Cwmni Yswiriant i hysbysu'r Clerc eu bod wedi derbyn galwad gan Mrs Mahon yn gofyn am gopi o'r Polisi Yswiriant - gwrthodwyd hyn hefyd.
  - i. **Rhoddyd proses ar waith i sicrhau mai dim ond ar ôl ymgynghori â Chlerc ACC y gellid rhoi unrhyw geisiadau am gopiâu o Bolisi Yswiriant ACC**
  - ii. **25ain Chwefror 2021, derbyniodd Clerc ACC ail e-bost gan anfonwr yr e-bost gwreiddiol yn hysbysu'r Clerc y byddai'r person hwn yn hysbysu'r VHMC bod yr ACC wedi gwrthod y cais. Ni soniwyd am y cais a ffonwyd i'r Cwmni Yswiriant!**

3. Dyletswydd Gofal

- Mae Clerc Cyngor Cymuned yn gyflogai. Mae gan bob Cyflogwr Ddyletswydd Gofal ar gyfer eu Gweithwyr.
- Mae dau Glerc blaenorol a'r Clerc cyfredol wedi adrodd am achosion (ar adegau gwahanol - tra'u bod yn gyflogedig gan yr ACC) o fod ar ddiwedd derbyn galwadau ffôn, e-byst, cyfarfodydd wyneb yn wyneb, llythyrau a bostiwyd trwy flychau llythyrau'r Clerc ac aelodau eraill. o'r ACC, Facebook Sylwadau ac wrth gwrs Cylchlythyr Grapevine. gan rai aelodau o'r VHMC sydd wedi cael eu hystyried yn fwlio, gyda'r bwriad o ddychryn.
  - i. Mae'r e-byst, llythyrau a Chylchlythyr Grapevine ac ati, wedi'u dangos i One Voice Wales, Swyddogion Heddlu Lleol, Cyfreithiwr ACC a Chyfreithwyr personol ac maen nhw i gyd yn cytuno eu bod o natur bwlio gyda'r bwriad o ddychryn a dibrisio'r ACC a'r Clerc. .
  - ii. Mae Un Llais Cymru yn ystyried bod aelodau'r VHMC yn "Bobl Anghyfreithlon". Fe wnaethant anfon copi o Bolisi Pryderus Cynulliad Cymru ac awgrymu y dylid dal aelodau'r VHMC yn atebol.
  - iii. Mae dau achos o aflonyddu / bwlio wedi cael eu riportio i'r Heddlu Lleol a'u cymryd o ddifrif - mae Rhifau Achos ar gael ac mae'r achosion yn cael eu gadael ar agor hyd nes y bydd y Clerc presennol yn gweithredu ymhellach.

Er 1965 mae'r ACC, ar ran y Gymuned. wedi bod yn Ymddiriedolwyr Neuadd y Pentref. Adeiladwyd Neuadd y Pentref o arian a roddwyd gan y Gymuned. Mae yna lawer o aelodau a'u teuluoedd o'r cyfnod hwnnw yn dal i fyw yn y Pentref. Roedd yna lawer o aelodau o'r Gymuned, Cymraeg a Saesneg, wedi eu ffeiddio gan weithredoedd aelodau'r VHMC.

Cymerodd yr ACC y safbwynt y byddai gwrthddadleuon yn niweidiol i'r Gymuned.

Gofynnodd yr ACC am gyngor cyfreithiol fel y nodwyd uchod, a chafodd gyfarwyddyd bod gweithredoedd yr VHMC wrth newid manylion Ymddiriedolaeth yr Neuadd nid yn unig yn anghyfreithlon, ond y dylid eu hamlygu i'r Gymuned. Dywedwyd wrth y Prif Gwnstabl Cynorthwyol hefyd y dylid diddymu'r VHMC, dylai'r Neuadd aros ar gau dros dro a bod rheolaeth y Neuadd yn cael ei chymryd drosodd gan yr ACC eto.

Gwnaed y Datganiad o Fwriad hwn i ddiogelu Neuadd y Pentref ar gyfer y Gymuned.